

KURJER WARSZAWSKI

D. 27. Sierpnia.

CZWARTEK.

ROK 1829.

N° 228

WSPOMNIENIA.

Wstąpienie na tron
Jana Alberta 1492.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

JW. z Xiążąt Lubomirskich Hrabina Stanisława z Połocka po długiej nieobecności w kraju, onegdaj przybyła do Wilanowa.

Dnia 20 b. m. w Instytucie Towarzystwa Dobroczynności w obec Szanownych Członków tegoż czcigodnego Towarzystwa i innych osób odbył się examen roczny Wychowawców Towarzystwa Dobroczynności, z zupełnem zadowoleniem obecnych, na którym za moralne postępowanie i pilność w naukach odebrali nagrodę: z I. Oddziału: Baczynski Fran., z II. Zarębski Fran., Rabiński Józ., z III. Kopiński Lud.; Dębowski Mich.; Lewandowski Fil.; Baranowski Lud. — Pochwałę zaś z I. Oddziału Kopezyński Wawr.; Rawski Tom.; z II. Okoński Sylw.; a Jpanu Nauczycielowi za gorliwość i wzorowe prowadzenie tejże ubogiej szkoły, Towarzystwo Dobroczynności oświadcza publiczne podziękowanie.

Pierwszy poszyt tomu 2go pisma periodycznego, *Magazin für Heilkunde und Naturwissenschaft in Polen*, wyszedł z pod prasy. Rozprawy WW. Doktorów Brandta, Fiałkowskiego, Kincla, Janikowskiego, Jasińskiego i Wydawcy w nim są umieszczone. Nabyć go można we wszystkich Księgarniach i u podpisanego. Prenumerata na Tom jeden przy odebraniu lwszego poszytu złożyć się mająca, ustanawia się na złp: 22, na Prowincji zaś cena dla kosztów rozwożenia podwyższona na zł: 26. — Doktor Leo, mieszkający w Pałacu Paca przy ulicy Miodowej.

Zaonedaj Parobek wioząc ulicą Złotą wa-

pno parąkołmi, przejechał 3 letnie Dziecie Starozakonnego Wyrobnika przy tejże ulicy mieszkającego, które na miejscu żyć przestało. Parobek po ukaranie za nieostróżną jazdę, właściwemu Sądowi oddanym został.

Wydawca *Jeografji Powszechnej* wraz z *Dykcjonarzem*, uważając iż czas zbyt krótki do zebrania Prenumeraty na toż dziełko oznaczonym został, przedłuża jeszcze termin do przyjmowania prenumeraty aż do końca następnego miesiąca Września.

Chcąc jeszcze korzystać z pory roku, podpisany ma zaszczyt donieść Sza. Publicznicy iż wkrótce spalonym będzie w *Amsfiteatrze Szczwałnia* zwanym (ieśli pogoda posłuży) *Wielki brylantowy i kolorowy Fairwerk*, pierwszy i ostatni w tym roku, którego szczególności affisze dzienne ogłoszą.

Jordaki Kuparenko.

Oprócz wczoraj umieszczonego (zadługiego iak na Kurjera) artykułu o Teatrze w *Wieluniu*, nadesłano jeszcze podobuży, oraz 2 o Teatrze w *Łowiczu*, lecz gdy te artykuły, są przysłane bez imiennie, a według rozporządzenia wyższej Władzy, nazwiska rzeczywiste wszelkich pism przysyłanych Redakcji Kurjera Warsza: powinny być niej wiadome, przeto też Redakcja uprzejmie przeprasza szanownych Autorów, iż ich odezwo umieścić nie może. —

Dzisiaj rano ciepła stop: 8. Wczoraj w połu: 16.

Z Petersburga 15 Sierp: (Z D. P.)

Xiąże Perski Chorsew Mirza wczoraj przybył do *Peterhofu*. Po śniadaniu u JW. Pod-

kancelerzego, Xże w powozie dworskim zwiedził piękną okolice. W Niedziele przybędzie do *Petersburga*, pałac *Tauryki* jest mu przeznaczony na mieszkanie. — JW. Jenerał-Major *Kiszkin* dotychczasowy Dowódca Pułku Gwardji Grenadierów Litewskich (w Warszawie), mianowany Jenerał-Porucznikiem, z przeznaczeniem na Dowódcę Dywizji piechoty w Korpusie Litewski. (Wkrótce opuszcza Warszawę.) — Wiednym z raportów od Armji są te wyrazy »*Balkan* przebyty! najznaczniejsze miejsca są już w mocy Rossjan. Dnia 10 Lipca (v. s.) Wódz naczelny miał główną kwaterę na szczycie *Balkanu*. Niewystłowione trudy i przeszkody pokonane. W chwili gdy z wysokości gór postrzeżono *Burgas*, mężni wojownicy jednogłośnie wykrzyknęli *Hara!* Wódz naczelny z swym orszakiem wszedł do okrętu *Paryż*, gdzie Admirał *Greig* dawał śniadanie; spelniono z zapałem stosowne toasty. Jenerał *Dybiec* ma kwaterę w domu w którym zimował *Wielki Wezyr*. Nasza przednia straż już jest pod *Rahl*.

W Guberni Wołyńskiej, Powiecie Żytomierskim, miasteczku *Troianowie*, dziedzicznym Hrabinie *Działyńskiej*, wszczął się d. 9 Kwietnia pożar w domu włościanina iej *Makara*. Wówczas, kiedy płomień szerył się po całej izbie, Szeregowy gwardji pułku Kozackiego 7go szwadronu Czarnomskiego *Olenin*, powodowany uczuciami miłości bliźniego, nie zważając na niebezpieczeństwo, na które narażał własne życie, wskoczył do objętej płomieniem izby, wyniósł z niej dwoje dzieci, synów wspomnianego włościanina, i tym sposobem wybawił ich od nieochybnej zguby. O wypadku tym było podano przez Zwierzchność do wiadomości Najjaśniejsz. PANA, który w nagrodę za taki ludzkości uczynek *Kazaka Olenina*, rozkazał dać mu medal zna-

pisem: *Za owoenie ginących*, dla noszenia na wstędze orderu Sgo *Włodzimierza*, i 25 rubli.

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

W Anglii teraz znajduje się 510 statków parowych rozmaitej wielkości. Największy z tych okrętów w Anglii nazywa się *Saho* i obejmuje 353 beczek ciężaru, największy w Szkocji na 335 beczek, a najmniejszy w *Sunderlandji* nosi tylko 4 beczek ciężaru. — D. 12 b. m. skończył Król Angielski lat 67 życia; w tym dniu uroczystie obchodzonym w *Londynie*, położył tenże Monarcha kamień węgielny na wystawienie pod *Windsor*, wspomnianego posagu dla ojca swego *Jerzego III*; w czasie tego obrzędu kilkakrotnie strzelono z tamiecznej twierdzy Królewskiej. — Jedna z gazet Angielskich zapewnia, że Xże *Wellington* tak mało należał do mianowania Xcia *Połosnjaka* pierwszym Ministrem państwa Francuzkiego, jak Cesarz w *Chinach*; niemniej, że naród Angielski wcale nie uważa na to, kto jest we Francji nowo mianowanym Ministrem. — Hrabia *Matusiewicz* znowu znajduje się w *Londynie*. — Poseł Cesarsko Rossyjski w *Napoli di Romanja* oświadczył Prezydentowi Grecji, iż jest mocen na jego wezwanie dostarczyć mu ieszcze 1,500,000 rubli. — Donoszą z *Stambułu*, że Sultán zdawał się przewidzieć nowe działania wojenne Jenerała *Dybieca*, gdyż kazał mocno obwarować *Kirk-Klisse* miasto leżące między *Burgas*, *Adryanopolem* i *Stambułem*. Niedawno Sultán znajdując się w meczecie, rzekł do otaczających go Panów Tureck: donośnym głosem, »raz przedsięwziętem bronić się aż przed bramą meczetu *Zoffi*, a gdy takto jest przeznaczenie, polegnę». Według wszelkich wiadomości z *Lewanu*, Basza Egiptu sposobi się do wielkiej morskiej wyprawy wojennej, i już zbiera okręty

woienne i przewozowe dla przewiezienia wojska lądowego. Dokąd ta wyprawa jest przeznaczona, nie wiadomo z pewnością; jednakże sądzą powszechnie, że ma zawieść Sultanowi wojsko posiłkowe. Niektóre osoby, pewno mniej świadome rzeczy, sądzą, iż te wojska wyładują w *Kandji*. Pewna jest, iż Rosyjska eskadra pod admirałem *Hejden* zbiera się w *Poros* i niezwłocznie taki weźmie kierunek, ażeby mogła dokładnie uważać poruszenia wyprawy Egipskiej, i uderzyć na nią w razie potrzeby.—W *Paryżu* otworzono teraz wielki Instytut *wylęgania kurcząt*. Codziennie kładą w apparatus 2 lub 3,000 jaj i w pewnych epokach wyłazi 4 do 5,000 młodych kurcząt.—Xże *Rejchstadt* (syn Napoleona) ma szczególną skłonność do umiętności matematycznych, lubi ćwiczenia wojenne, wstaje bardzo rano, jest w pokarmach i napoiach wstrzemięźliwy; oczy ma zupełnie ojeowskie, szerokie czoło, zdrowie silne.—*Vincenti* fabrykant Skrzypców we *Florencji*, wynalazł skrzypce o 18 strónach, które prócz tego, same grają dwoma smyczkami! Nazwał je *generalnemi skrzypcami*, albowiem łączą w sobie skrzypce z basetlą i altówką.—Obraz pędzla sławnego malarza Bawarskiego *P. Hess*, wystawiający *Parnas*, który był posłany na sprzedaż do *Paryża*, kupiono do *Anglii* za 1200 f. s. (48,000 zł: pols:)—Król *Niderlandzki* potwierdził w *Hertzogenbusch* nowy, najszlachetniejszy, jaki mógł kiedykolwiek być zakład, to jest: *Towarzystwo przyjaciół zgody*, którego celem jest, utrzymywać miłość bliźniego pomiędzy różnowiercami.

P. Walabrek Małż *Pani Katalani* niemając już nadziei zbierania wiele pieniędzy w *Europie*, nakłania swą Żonę udania się do *Ameryki*, gdyż amatorowie tancetni obiecują znaczną składkę, lecz śpiewaczka niema ochoty

nowy świat zwiedzić.—W głównych teatrach workiestrze są teraz pulpity mające maszynkę, za pomocą której stronnice nat odracają się bez użycia rąk artysty muzycznego.—W *Paryżu* przed kilkunastudniami, w teatrze *Angielskim* publiczność stoczyła bitwę! nie tylko parter należał do walki, przyłączyły się i loże! przedmiotem tej walki była aktorka *West*, mająca przyjaciół i nieprzyjaciół.—Król *Hiszpański* skłania się aby niektóre Instytuta skasowano w *Hiszpanji* a ich ogromne majątki aby powiększyły skarb narodowy.—W *Anglii* pokazał się powóz ciągniony przez konia drewnianego, w którym znajduje się mechanizm.—*Cazety* *Londyńskie* donoszą że *Posel Duński*, będący w łaskach u *Sultana*, przyczynił się najbardziej, iż ienci *Rosyjscy* doznają łagodniejszego obchodzenia się i mają wygody w okolicach *Stambułu*.—*NN.* *Cesarstwo Austrjaccy* przybyli dnia 8 b. m. z *Baden* do *Wiednia*, a w południe przyjeźli *Xiążęcia Gustawa Wazę* i siostry jego, którzy mieli zaszczyt być wezwanymi do stołu *Cesarskiego*. *Arcy-Xiążę Ferdynand* (znany w *Warszawie*) wyjedzie wkrótce do *Pruss*, celem znajdowania się tam na popisie wojska.

W *Kembrycz* Duchowny *Angielski* nazwiskiem *Robinson* lubił bardzo pszczoły, i trudnił się ich pielęgnowaniem. Pewnego poranku gdy odwiedził swoją pasiekę, spostrzegł w niej żabę ropuchę, i zdziwił się bardzo że pszczoły wulu którego była żaba najbliższą, były w nadzwyczajnem poruszeniu i wydawały szmer czyli brzęczenie, iak gdyby się naradzały, co wtakim niestęchłym dla nich przedsięwzięć przypadku, nakoniec w kilka minut, wysypały się zagnęta zula, rzuciły się na żabę, i wkrótce ją zagryzły. Powróciły potem do swego mieszkania ale ieszcze nie były spokojne, i znowu wkrótce wyleciawszy

na nowo, poszły nabierać materji lepkiej, i kleiowatszej jak wosk zwyczajny, którą okryły ze wszystkiem nieżywą żabę, ażeby tym sposobem zabezpieczyć się od iadowitych wyziewów dla nich mogących być szkodliwemi.

Z Radomia. — Dnia 23, 24, i 25, Lipca odbywał się Popis uczniów Szkoły Woiewódz. w Radomiu, który JW. Gustaw Małachowski delegowany od Rady Obywa. i Cyłonkowie Komisji Woie: obecnością zaszczyścić raczyli: Na tym popisie otrzymali Nagrody. Z Klasy I. Stewierski Tom: Lipczyński Jan, Sawicki Hip: Sznabel Jan, Tymński Maciej. Z Klasy II. Kamieniecki Konst: Jaguńkowski Albin, Boski Wład: Gruszczyński Fel: Plewiński Stanis: Z Klasy III. Exner Kac: Górski Józ: Popiel Hip: Makowiecki Bła: Michalski Kar: Głowiński Sylwani, Gosławski Konst: Z Klasy IV. Ratajski Ach: Hles, Kawalski Mar: Fortowski Emil: Burgart Kar: Szafranski Szy: Z Klasy VI. Nieruczyński, Józef, Stepaniewicz Fabjan. —

(Dokończenie nastąpi.)

DONIESIENIA.

Matr Francuzkiego i Niemieckiego języka, posiadający i polski, wdowiec, bywszy od lat 20tu metrem na Prowincji u znanych Obywateli, życzy sobie znowu miejsca na Prowincji z Oórką swoją trzy-nastoletnią, która zaś tylko Francuzki język gruntownie, a Polski średnio posiada. Dla kouwersacji języka Francuzkiego z dziećmi byłaby bardzo stosowną, mieszka przy ulicy Koziej pod Nr 626 w domu W. Brzezińskiej.

Pewna OSOBA wyjeżdżająca do Moskwy, mająca swój własny Pojazd, życzy sobie towarzysza podróży; bliższa wiadomość przy ulicy Sto Jerskiej w domu Nakwaskich Nr 1771 u Pana Jasńskiego.

DO SPRZEDANIA. Bryczka bardzo lekka, mało używana, zielono malowana, z błądą czarnem płótnem pokrytą a czarnym astrachanem wybitą, jest do sprzedania pod Nr 787 przy ulicach Elektoralnej i Zatyłki na podwórzu w officynie na dole u Siodlarza, w dniach od 27 bieżącego aż do 3 następującego miesiąca.

Podpisana uwiadamia Szenownych Rodziców lub Opiekunów którzyby sobie życzeli umieścić na Stan-cji i Stole Synów uczęszczających do Szkoł, iż obowiązku się przyjąć takowych z zaręczeniem pil-

nego dozoru i przyzwoitego prowadzenia. Mieszka-kam w Starem Mieście pod Nr 63. —

Magdalena Biedrzycka.

Potrzebny jest na czas długi młody chłopiec o-beznanu z JLLUMINACJA czyli KOLOROWANIEM różnych rycin: życzący sobie, niech się zgłosi do JP. Moryca do Handlu Korzeennego przy ulicy Mo-stowej.

Powołując się na doniesienie w Kurjerze Warsza-wskim w Nrze 215, i innych pismach publicznych, uczynione przez PP. Mathias Braci we względzie przeniesienia składu pozostałych im Towarów do domu Wernera, niżej podpisani mają zaszczyt uwiad-omić Prześwietną Publiczność: iż nabywszy od PP. Mathias Braci, handel przy ulicy Miodowej w Domu W. Zejdlera objęli, takowy wraz z towara-mi z zapasu PRZEZ SIERIE SAMYCH wybranemi; Polecnią zatem swój Skład Prześwietnej Publiczn: i mają nadzieję, iż przez ceny umiarkowane i spro-wadzenie w przyszłości zawsze najmodniejszych to-warów, łaskawe względy zjednać sobie potrafią.

Kister et Zachert.

Dyrekcja Generalna Nadzoru Stajen Królew-skich. — Uwiadomia niniejszym, iż w Biórze Wy-dzielnu Stajennego Dworu N. PANA w Warszawie, w domu pod Nrem 365 przy ulicy Grodzkiej, obok Zamku, odbywać się będzie w dniu 31 Sierpnia r. b. Licytacja publiczna na dostawę dla Koni Kró-lewskich Owsa korey 3730, Siana cetnarów 4300, i Słomy cetnarów 3000. — Sekr: Jlny Dulewski.

W Hotelu Niemieckim, z powodu tańszych produ-któw, znizona cena OBIADU zwyczajnego na Tabli-docie na zł: 2 gr: 15, od dnia 1go Września, a którego od godziny wpół do 1szej do godziny 3ciej dostać można. Zaś po godzinie 3 Obiad z Karty dawany będzie.

Potrzebna jest do Służby do Państwa wyjeżdża-jących do Petersburga MŁODSZA, umiejąca dobrze czytać, prac i prassować. Dowiedzieć się w domu pod Nr 480 przy ulicy Senatorskiej.

PIESEK mały, czarny, gatunek charcików, py-szczek długi, na końcu łapek żółty, nad ślepiami dwie kropki żółte, zginąć, kto go odda do Drukarni Kurjera odbierze nagrodę.

TEATR. Dziś Kome: *Cudzoziemczynna.* JPau Nowakowski gra rolę *Radosta.* Zakończy Kroto-fila *Nianki w Ogródku.* Dla nagłej słabości JP. Szczyrowskiego Ope: *Kopciuszka* daną być nie może.